

Indbydelse til at deltage i

**to udviklingsprojekter
for de gymnasiale uddannelser om**

1. Socioøkonomiske faktorer og skolernes løfteevne

og

2. En ny skolehverdag

Undervisningsministeriet, september 2014

Udviklingsprojekt 1. Socioøkonomiske referencer og skolernes løfteevne.

Baggrund og formål

Med inspiration i undersøgelsen af de socioøkonomiske referencer på det gymnasiale område arbejder mange skoler med at udvikle undervisning og skolekultur, så der bedre tages højde for forskelle i elevernes faglige og sociale baggrund.

Data for 2013 er netop offentliggjort, se

<http://www.uvm.dk/Uddannelser/Gymnasiale-uddannelser/~/UVM-DK/Content/News/Udd/Gym/2014/Sep/140903-Eksamenskarakterer-paa-de-gymnasiale-uddannelser-i-forhold-til-sociooekonomisk-baggrund>

Undervisningsministeriet ønsker at skaffe mere sikker og kvalificeret viden om, hvilke faktorer der har betydning for skolernes evne til at løfte eleverne fagligt (løfteevnen), så alle elever kan blive så dygtige som muligt. Derfor inviterer ministeriet skolerne til at deltage i et udviklingsprojekt med det formål at identificere særlige karakteristika og mere sikker viden om indsatser, der kan bidrage positivt i forhold til at forbedre elevernes faglige resultater.

Forud for det udviklingsprojekt, der nu sættes i gang, er der gennemført to undersøgelser:

- 1) "En pilotundersøgelse af fire gymnasieskolars løfteevne" v) Københavns Universitet og Hammer & Glahn (2014) og
- 2) "Fagerfaringer fra skoler der løfter højt i forhold til socioøkonomiske faktorer" v) fagkonsulenterne i relevante fag, UVM (2014)

Undersøgelserne har tilvejebragt et foreløbigt billede af, hvilke faktorer der umiddelbart forventes at have en positiv effekt. Undersøgelserne kan bruges som inspiration til skoler, der ønsker at arbejde videre med at forbedre deres løfteevne. Undersøgelserne og anden forskning tyder på, at noget af det der virker er:

- Høje forventninger til alle elever
- At lærerne deltager i mere systematiske undersøgelser af egen og andres undervisningspraksis
- Tæt opfølgning på den enkelte elev
- Styrket vejledning fx gennem omlagt skriftlighed
- Styrkelse af formativ evaluering og udvikling af en feedback-kultur
- Tydelig klasserumsledelse

Skoleprojekter

Alle skoler, der ønsker det, kan deltage med et skoleprojekt. Skoleprojektet kan være et fokuseret projekt, der dækker et mindre antal klasser i ét eller flere fag, det kan have fokus på en bestemt årgang eller det kan være et helskoleprojekt, der dækker alle skolens elever. Skoleprojektet skal være obligatorisk for alle de elever, der er i fokus.

Skolerne definerer selv, hvilke initiativer de ønsker at tage, men det er vigtigt, at skolerne i ansøgningen omhyggeligt beskriver

- 1) Hvilken elevgruppe, der er i fokus
- 2) Hvilke fag, der er i fokus

- 3) Hvilken (evt. hvilke) konkrete indsatser, der planlægges
- 4) Hvordan sammenhængen mellem den valgte indsats og udviklingen af elevernes faglige resultater tænkes evalueret

På baggrund af ansøgningerne udvælges der ca. 12 skoleprojekter, der opnår tilskud fra ministeriet. Skoler, der opnår tilskud, er forpligtede til at indgå i arbejdet i et skolenetværksprojekt og til at deltage i et evaluerings- og analyseprojekt, jf. nedenstående. Skoleprojekter, der får tilskud, bliver så vidt muligt ligeligt fordelt på de forskellige gymnasiale uddannelser.

Skolenetværk

Alle deltagende skoler bliver inviteret til at deltage i et skolenetværkssamarbejde, så de undervejs kan trække på hinandens viden og ideer. Netværket afholder halvårslige møder. Netværksmøderne bliver faciliteret af ministeriets læringskonsulenter på det gymnasiale område.

På det første netværksmøde i starten af 2015 er der fokus på, hvordan skolerne yderligere kan kvalificere og fokusere deres skoleprojekt samt på, samt på, hvordan skolerne bidrager med at tilvejebringe data til brug for evalueringen. De ca. 12 udvalgte skoleprojekter forventes at indsende en justeret projektbeskrivelse i løbet af foråret 2015. De øvrige netværksmøder har fokus på erfaringsudveksling, inspiration og evalueringsmetoder. I efteråret 2016 afholdes en afsluttende konference for alle interesserede skoler. Alle skoler fra skolenetværket forventes at deltage.

Skolenetværkets opgaver administreres af en af de deltagende skoler efter nærmere aftale med ministeriet. Netværket finansieres af ministeriet.

Tværgående evaluering og analyse

I tilknytning til skoleprojekterne gennemføres et samlet evaluerings- og analyseprojekt, der undervejs og til sidst indsamler, dokumenterer og systematiserer relevante erfaringer og analyser fra skolerne. Den eksterne evaluator medvirker i arbejdet med at udvikle og fokusere skoleprojekterne i foråret 2015. På baggrund af konkrete undersøgelser, samtaler og møder med skolerne udarbejder evaluator en samlet rapport om erfaringerne fra projektet som helhed. Konklusionerne fra rapporten præsenteres på afslutningskonferencen i efteråret 2016.

Guide til ansøgning fra skolerne

I ansøgningen beskriver skolerne, *hvilke initiativer*, der gennemføres i projektet. Der skal opstilles *klare mål og delmål samt succeskriterier* til brug for den eksterne evaluering. Det skal *begrundes*, hvorfor skolen skønner, at de valgte initiativer forventes at have den ønskede *effekt*. Endelig skal skolen beskrive, hvordan man vil *undersøge elevernes udbytte og udviklingen af skolens løfteevne*. Skolerne får i projektperioden sparring af læringskonsulenterne, gennem samarbejdet i skolenetværket og i samarbejdet med evaluerings- og analyseprojektet.

Skolerne kan søge om et tilskud på op til 75. 000 kr. til delvis dækning af udgifter til møder og konferencer, deltagelse i et skolenetværk samt til at gennemføre en egen rapportering, medvirke i evalueringsprojektet (fx i form af deltagelse i interviews og ved at indsamle oplysninger og observationer) og samarbejde med ministeriets læringskonsulenter. Skolerne forventes desuden at yde et eget bidrag.

Tidsramme

Ansøgningsfrist for skoleprojekter: 1. nov. 2014

Projektperiode 1. dec. 2015 – 31. december 2016.

Skoleprojekterne udvikles yderligere i foråret 2015 og gennemføres i skoleåret 2015/16.

Skolerne indsender rapport fra projektet senest 1. okt. 2016
Skolerne deltager i en afslutningskonference for projektet i efteråret 2016.

Links

UVM's databank med nøgletal for uddannelsessektoren. Der er mulighed for selv at tilpasse dynamiske tabeller med tal for egen skole og uddannelsesretning.

<http://statweb.uni-c.dk/databanken/uvmDataWeb/MainCategories.aspx>

Guide til forandringsteori fra EVA:

<http://www.eva.dk/projekter/ny-nordisk-skole/nns-dage/materiale/arbejdshæfte-til-indsatsteori>

Skolerne arbejdede på kursus 1 af **"Skoleudvikling i Praxis"** med de socioøkonomiske referencer:

<http://www.emu.dk/modul/sjp-1-marts-2014-tema-fokus-p%C3%A5-elevernes-udbytte-og-trivsel-overordnet-introduktion>

Udviklingsprojekt 2: En ny skolehverdag

- med fokus på effektivisering af skoleårsplanlægningen

Baggrund og formål

Som led i kursus 3 af ”Skoleudvikling i Praksis” har skolerne arbejdet med en alternativ planlægning af skolehverdag og skoleår ud fra rapporten ”*Alternativ planlægning af den samlede studie- og eksamenstid*”. Rapporten er udarbejdet af en arbejdsgruppe i samarbejde med konsulentfirmaet Rambøll Management. Vodcasten ”*Mere kvalitet i undervisningen*” er lavet i tilknytning til rapporten. Der er adgang til rapporten via <http://1url.dk/346> og til vodcast via <http://www.emu.dk/modul/vodcasts-til-sip>.

Rapportens identificerer udfordringer i den kendte skoleårsplanlægning og angiver en række løsningsforslag til en mere fleksibel og effektiv planlægning og tilrettelæggelse både i løbet af skoleåret og i eksamensperioden.

Rapporten peger på en række udfordringer:

- Den egentlige undervisningstid er samlet på ca. 33 uger
- Lav belastning af 1. og 2. årselever i perioden efter eksamensudtrækket
- Elevernes arbejdsbelastning er ofte uforholdsmæssig stor op mod standpunktskaraktergivning

Rapporten peger endvidere på en række områder, hvor elevernes tid ikke anvendes optimalt:

- Skriftlige opgaver og evaluering af disse
- Flerfaglige forløb
- Tilrettelæggelse af C-niveaufag
- Elevernes almindelige skolehverdag, aflysninger og omlægninger af skemaet
- Eksamensperioden

Rapporten opstiller endelig en række mulige løsningsforslag til de enkelte områder.

Undervisningsministeriet inviterer hermed skoler med gymnasiale uddannelser til at deltage i et udviklingsprojekt, der skal tilvejebringe konkrete erfaringer om en væsentlig anderledes tilrettelæggelse og planlægning af elevernes tid og arbejdsfordeling i form af en ”ny skolehverdag” med sigte på at opnå en positiv effekt på elevernes læring. Samtidig skal projektet medvirke til at udvikle en sammenhængende planlægning af elevernes samlede studietid.

Skoleprojekter

Alle skoler, der ønsker det, kan deltage med et skoleprojekt. Skoleprojekterne kan være projekter, der udvikler og afprøver ét af de ovennævnte fem områder eller det kan være større projekter, der dækker flere, sammenhængende områder. Projekterne er normalt *årgangs- eller helskoleprojekter*. Skolerne er desuden velkomne til – inden for gældende rammer og muligheder – at arbejde videre med rapportens forslag og ideer.

Det er vigtigt, at skolerne i ansøgningen omhyggeligt beskriver

- 1) Hvilken (evt. hvilke) konkrete indsats, der planlægges
- 2) Hvordan skolen vil følge og vurdere resultaterne af en ændret tilrettelæggelse ift. elevernes udbytte
- 3) Hvilke ændringer, udfordringer og effekter ændringerne har for hverdagen for elever, lærere og ledelse

På baggrund af ansøgningerne udvælges der ca. 12 skoleprojekter, der opnår tilskud fra ministeriet. Skoler, der opnår tilskud, er forpligtede til at indgå i arbejdet i et skolenetværksprojekt og til at deltage i et evaluerings- og analyseprojekt, jf. nedenstående. Skoleprojekter, der får tilskud, bliver så vidt muligt ligeligt fordelt på de forskellige gymnasiale uddannelser.

Skolenetværk

Alle deltagende skoler bliver inviteret til at deltage i et skolenetværkssamarbejde, så de undervejs kan trække på hinandens viden og ideer. Netværket afholder halvårslige møder. Netværksmøderne bliver faciliteret af ministeriets læringskonsulenter på det gymnasiale område.

På det første netværksmøde i starten af 2015 er der fokus på, hvordan skolerne yderligere kan kvalificere og fokusere deres skoleprojekt samt på, samt på, hvordan skolerne bidrager med at tilvejebringe data til brug for evalueringen. De ca. 12 udvalgte skoleprojekter forventes at indsende en justeret projektbeskrivelse i løbet af foråret 2015. De øvrige netværksmøder har fokus på erfaringsudveksling, inspiration og evalueringsmetoder. I efteråret 2016 afholdes en afsluttende konference for alle interesserede skoler. Alle skoler fra skolenetværket forventes at deltage.

Skolenetværkets opgaver administreres af en af de deltagende skoler efter nærmere aftale med ministeriet. Netværket finansieres af ministeriet.

Tværgående evaluering og analyse

I tilknytning til skoleprojekterne gennemføres et samlet evaluerings- og analyseprojekt, der undervejs og til sidst indsamler, dokumenterer og systematiserer relevante erfaringer og analyser fra skolerne. Den eksterne evaluator medvirker i arbejdet med at udvikle og fokusere skoleprojekterne i foråret 2015. På baggrund af konkrete undersøgelser, samtaler og møder med skolerne udarbejder evaluator en samlet rapport om erfaringerne fra projektet som helhed. Konklusionerne fra rapporten præsenteres på afslutningskonferencen i efteråret 2016.

Guide til ansøgning fra skolerne

I ansøgningen beskriver skolerne, *hvilke initiativer*, der gennemføres i projektet. Der skal opstilles *klare mål og delmål samt succeskriterier* til brug for den eksterne evaluering. Det skal *begrundes*, hvorfor skolen skønner, at de valgte initiativer forventes at have den ønskede *effekt*. Endelig skal skolen beskrive, hvordan man vil *undersøge elevernes udbytte og udviklingen af skolens løfteevne*. Skolerne får i projektperioden sparing af læringskonsulenterne, gennem samarbejdet i skolenetværket og i samarbejdet med evaluerings- og analyseprojektet.

Skolerne kan søge om et tilskud på op til 75.000 kr. til delvis dækning af udgifter til møder og konferencer, deltagelse i et skolenetværk samt til at gennemføre en egen rapportering, medvirke i evalueringsprojektet (fx i form af deltagelse i interviews og ved at indsamle oplysninger og observationer) og samarbejde med ministeriets læringskonsulenter. Skolerne forventes at yde et egetbidrag.

Tidsramme

Ansøgningsfrist for skoleprojekter: 1. nov. 2014.

Projektperiode 1. dec. 2015 – 31. december 2016.

Skoleprojekterne udvikles yderligere i foråret 2015 og gennemføres i skoleåret 2015/16.

Skolerne indsender rapport fra projektet senest 1. okt. 2016

Skolerne deltager i en afslutningskonference for projektet i efteråret 2016.